

หนังสืออ้างอิง
ใช้เฉพาะในห้องสมุด

ประสบการณ์ของพยาบาลในการดูแลญาติผู้ป่วยเสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

สมศรี ชื่นต่อวงศ์

17 ๐๐๐ ๗๖๖ ๒

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2546

ISBN 974-9604-69-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

17 ต.ค. 2546

169822

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกนุช ชื่นเลิศสกุล)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรวดี เขียวพิเชฐ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกนุช ชื่นเลิศสกุล)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรวดี เขียวพิเชฐ)
..... กรรมการ
(ดร. สมโภชน์ อเนกสุข)
..... กรรมการ
(นายแพทย์ ทวีศักดิ์ ปณฺฑริกวิวัฒน์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วริยา วชิราวัฒน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 20 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจจากหลาย ๆ ท่าน ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาที่ได้รับจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกนุช ชื่นเลิศสกุล ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างกว้างขวาง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรวดี เจริญพิเชฐ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข นายแพทย์ ทวีศักดิ์ ปุณทริกรวิวัฒน์ คณะกรรมการสอบปากเปล่าที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำต่าง ๆ ในการปรับปรุงแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ พยาบาลทุกท่านที่เข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งให้ความร่วมมือ และความไว้วางใจ ในการบล็อกเล่าประสบการณ์การดูแลญาติผู้ป่วยของตนเองอันเป็นสิ่งที่มีความค่าอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณพยาบาลหัวหน้าห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชลบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก ในการประสานงานและจัดสถานที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

สมศรี ชื่อด่องค์

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาค 2 ปีการศึกษา 2545

41911268 : สาขาวิชา : การพยาบาลผู้ใหญ่ : พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คำสำคัญ : ประสบการณ์ของพยาบาล/การดูแลญาติผู้ป่วยเสียชีวิต/ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

สมศรี ชื่อต่อวงศ์ : ประสบการณ์ของพยาบาลในการดูแลญาติของผู้ป่วยเสียชีวิตที่ห้อง
อุบัติเหตุและฉุกเฉิน (EXPERIENCES OF NURSES IN CARING DYING PATIENTS'
RELATIVES IN THE EMERGENCY ROOM) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : กนกนุช
ชื่นเลิศสกุล, พย.ด 106 หน้า. ISBN 974-9604-69-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสบการณ์การดูแลญาติผู้ป่วยเสียชีวิตที่ห้อง
อุบัติเหตุและฉุกเฉินจากมุมมองและประสบการณ์ตรงของพยาบาล โดยใช้เทคนิคและวิธีวิจัย
เชิงคุณภาพเป็นระเบียบวิธีการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์
แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการเลือกตัวอย่างเชิงทฤษฎี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการให้รหัส
จัดหมวดหมู่ และสร้างเป็นบทสรุป นับจำนวนผู้ให้ข้อมูลได้ทั้งสิ้น 12 คน

ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ของพยาบาลในการดูแลญาติผู้ป่วยที่เสียชีวิตที่ห้อง
อุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำแนกได้ 3 ด้าน ได้แก่

1. การดูแลญาติของผู้ป่วยที่เสียชีวิต จำแนกได้ 2 ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการดูแล
ญาติ และระยะให้การดูแลญาติ
2. การดูแลร่างของผู้ป่วยที่เสียชีวิต จำแนกได้ 2 ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการ และ
ระยะการดำเนินการร่วมกับญาติ
3. การเรียนรู้และพัฒนาการของตัวพยาบาลต่อการดูแลญาติผู้ป่วยที่เสียชีวิต

ผู้วิจัยเสนอแนะให้นำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการดูแลญาติ
ผู้ป่วยที่เสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ศึกษาเพิ่มเติมและนำไปเขียนเป็นมาตรฐานสำหรับใช้ใ
การดูแลกลุ่มญาติผู้ป่วยที่เสียชีวิตจากสาเหตุที่แตกต่างกัน ใช้เป็นสาระในการสอนให้แก่นักศึกษา
พยาบาลทุกหลักสูตร ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการ
ดูแลญาติผู้ป่วยที่เสียชีวิต ในสถานการณ์จริงอย่างมีประสิทธิภาพ และเสนอแนะให้มีการทำวิจัย
เชิงปฏิบัติการเพื่อทดสอบและขยายขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัยในกลุ่มญาติผู้ป่วยที่ถึง
แก่กรรม และพยาบาลที่ให้การดูแลญาติผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม ด้วยสาเหตุการตายที่แตกต่างกัน
รวมทั้งจัดอบรมให้พยาบาลศึกษาปรากฏการณ์การดูแลญาติผู้ป่วยโดยใช้การสนทนาและตั้ง
คำถามให้สะท้อนคิด และจัดอบรมให้พยาบาลพัฒนาความรู้ความสามารถในการให้การดูแล
ญาติผู้ป่วยที่เสียชีวิตในหน่วยงาน

41911268 : MAJOR : ADULT NURSING ; M.N.S. (ADULT NURSING)

KEY WORD : EXPERIENCE OF NURSE/ CARING A DYING PATIENTS' RELATIVES/
EMERGENCY ROOM

SOMSRI SUETUAWONG: EXPERIENCES OF NURSES IN CARING DYING
PATIENTS'RELATIVES IN EMERGENCY ROOM.THESIS ADVISOR : KANOKNUCH
CHUNLESTSKUL, D.N.S. 106 P. ISBN 974-9604-69-5

The purpose of this research was to study the experience of nurses in caring dying patients' relatives in the emergency room from nurses' point of view, using qualitative method. The data collection was made through theoretical sampling in a focus group and by conducting individual in-depth interviews with twelve participants. The process of analysis was done by coding, categorization and then conclusions.

The findings of the research were: The experience of nurses in caring a dying patients' relatives in the emergency room could be explained in three different ways: first, caring of the dying patients' relatives which comprised two steps, preparing and taking care of the dying patients' relatives; second, taking care of the bodies of the dying patients which comprised two steps, preparing and co-operating with the dying patients' relatives; third, knowledge development of nurses in caring dying patients' relatives by the way of realizing the importance of caring a dying patients' relatives, their competencies in caring dying patients' relatives and developing the method of caring dying patients' relatives in the emergency room.

The above mentioned findings can be used as the bases for developing the standard of nursing practice, nursing education, nursing research and for the administrators to allocate all the probable resources to support the process of caring dying patients' relatives in the emergency room as well.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ฐานแนวคิดในการวิจัย	3
คำถามในการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตในการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดการตอบสนองของยาต่อการเสียชีวิตของผู้ป่วย	6
แนวคิดการดูแลญาติผู้ป่วยเสียชีวิต	11
3 วิธีดำเนินการวิจัย	17
ลักษณะผู้ให้ข้อมูล การเลือกผู้ให้ข้อมูล และสถานที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	19

บทที่

หน้า

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	20
การสร้างแนวคำถามในการเก็บข้อมูลครั้งแรก และครั้งถัดไป.....	21
การถอดความการสนทนา.....	21
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
การเขียนบันทึก.....	22
การตรวจสอบข้อมูล.....	22
การเขียนรายงานการวิจัย.....	23
การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	97
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล.....	28

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนผังกลุ่มงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน.....	18
2 กระบวนการดำเนินการวิจัย.....	26
3 การดูแลญาติของผู้ป่วยที่เสียชีวิต.....	30
4 การดูแลร่างของผู้ป่วยที่เสียชีวิต.....	43
5 การเรียนรู้และพัฒนาการของตัวพยาบาลต่อการดูแลญาติของผู้ป่วยที่เสียชีวิต...	52
6 ประจักษ์ในความสำคัญของการดูแลญาติผู้ป่วยที่เสียชีวิต.....	53
7 ตระหนักในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปฏิบัติการ พยาบาลเพื่อให้ การดูแลญาติผู้ป่วยที่เสียชีวิต.....	61
8 ประสบการณ์ของพยาบาลในการดูแลญาติผู้ป่วยเสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุและ ฉุกเฉิน.....	69